

Brussel – geestelijke geschiedenis (1): Sint-Goriksplein

Het Sint-Goriksplein: de oudste historische kern van Brussel

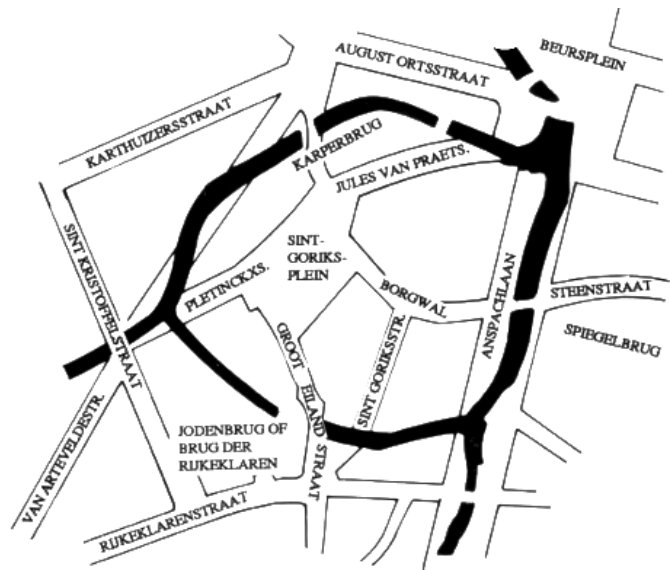
Volgens sommige overleveringen, die historisch niet zeker zijn, zou Sint-Gorik (Saint-Géry = Sint Gaugericus van Cambrai) rond 580 N.C. een kerk gebouwd hebben op een eiland in de Zenne (nu het St-Goriksplein). Een legende vertelt

verder dat hij hier een draak zou verslagen hebben.

Wat wel algemeen als historisch wordt

beschouwd is het feit dat rond het jaar 979 op ditzelfde eiland een fort (castrum) en een kapel voor Sint-Gorik gebouwd werd door Karel van Frankrijk; deze datum wordt als "officieel" historisch begin van Brussel beschouwd. In 984 werden de relikven van Sint-Goedele (652-712) naar hier overgebracht (in 1047 gingen ze naar de Sint-Michielskerk, de huidige

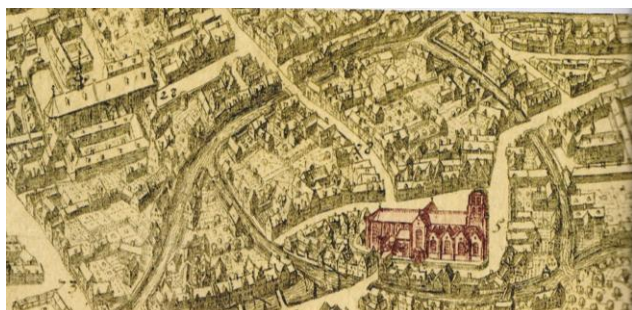
kathedraal). Omdat het lagere stadsdeel regelmatig overstroomde, werd de stadskern verlegd naar de huidige Grote Markt, terwijl de heersers hun burchten op de hogere delen bouwden (nu: Koningsplein). In 1520-1564 werd op het eiland een nieuwe kerk gebouwd die in

Sint-Gorik en de draak

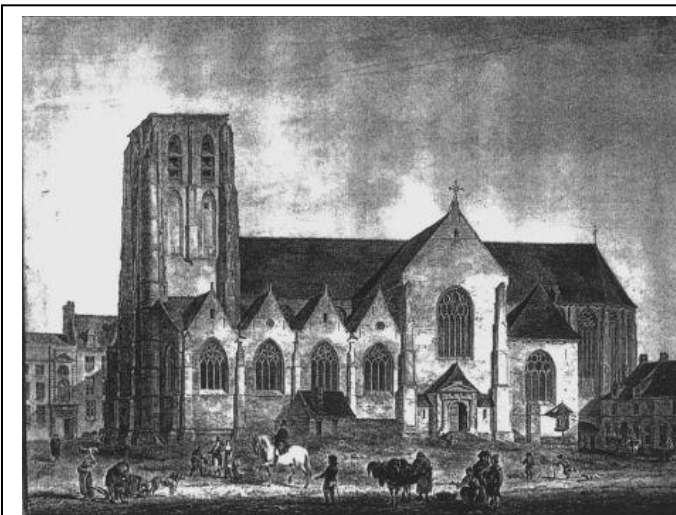
Het Sint-Gorikseiland met eerste kapel 12° eeuw

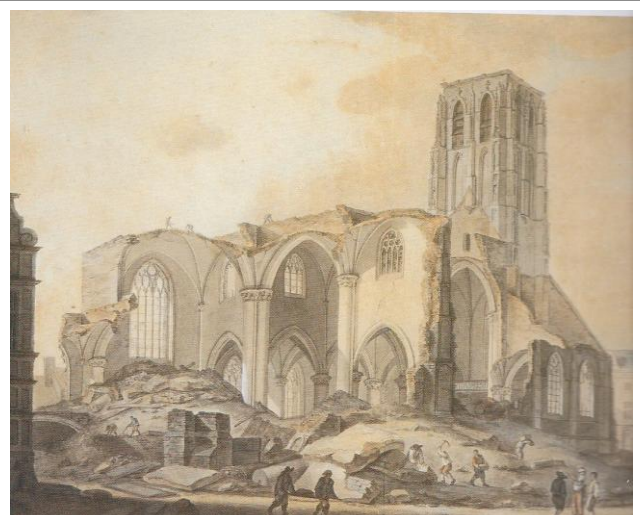
Het Sint-Gorikseiland (met kerk) 1640

1798-1801 werd afgebroken (Franse revolutie). Toen werd het een vierhoekig plein met een eeuwenoude fontein in het midden (de huidige piramidale fontein uit 1767 is afkomstig van de abdij van

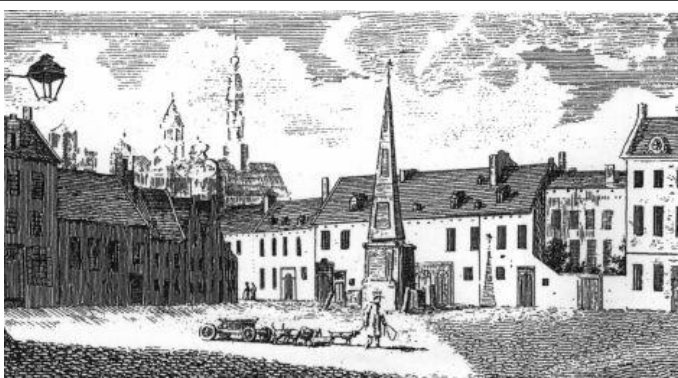
Grimbergen).

Sint-Gorikskerk vóór 1800

De half afgebroken kerk 1799

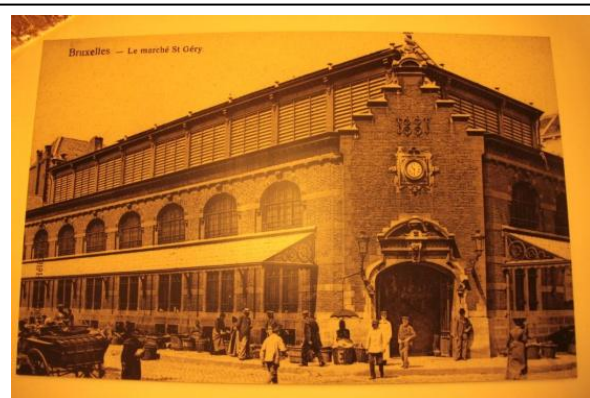

Het Sint-Goriksklein rond 1820 na de afbraak van de St-Gorikskerk

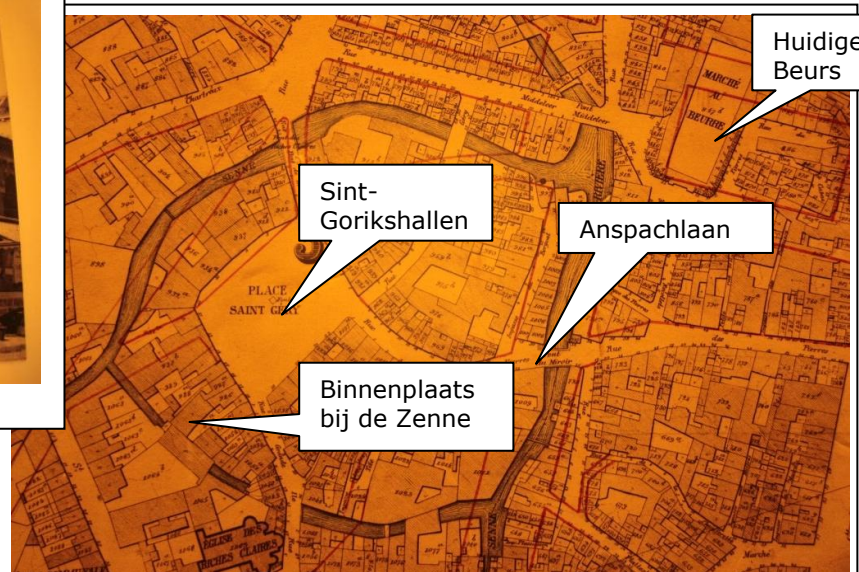

Overstroming van het Sint-Goriksklein in 1820

Tussen 1867 en 1871 werd de Zenne helemaal overwelfd, omwille van de regelmatige overstromingen en de vervuiling (die in 1865 leidde tot een cholera-epidemie met 3500 doden tot gevolg). De stadsvernieuwing door burgemeester Jules Anspach sloopte hele volksbuurten om plaats te maken voor brede lanen (naar het model van Parijs) en verwoestte zo een deel van de ziel van de historische stad. Het huidige gebouw (1881) deed dienst als markthal; vandaag is het een cafetaria, tentoonstellingsruimte en informatiepunt van het Brussels Gewest.

Oude foto van de hallen

Oud stadsplan, waar je de Zenne nog kan zien en de oude straten + in rode lijnen het nieuwe stratenplan

De Sint-Gorikshallen vandaag

De kelders, nu tentoonstellingsruimte

Binnenkant: vandaag cafetaria, tentoonstellingsruimte, informatiebalie

Geestelijk:

Op deze plaats ligt de oudste historische kern van de stad Brussel, de wortels, de fundamenteën.

Bid voor: reiniging en heiliging van deze geestelijke wortels. Dat deze wortels zullen geplant staan aan het levende water (Psalm 1). Als de wortels zuiver water krijgen en goed voedsel, stroomt dat doorheen de ganse boom; als wij hier goed geestelijk voedsel uitspreken ("formative words", vormende, levengevende woorden), zal dit een zegen zijn voor Brussel. Laten we deze bron zegenen, reinigen (zoals het bittere water van Mara, Exodus 15:23-25) en verbinden met de ware Bron. Laten we Gods bestemming met Brussel proclameren, en Hem vragen welke levengevende woorden Hij door ons in de wortels van Brussel wil spreken.

Vlak naast de hallen: binnenhof bij de Zenne

Psalm 46: 5: **Een rivier – haar stromen verheugen de stad Gods...**

P.S. **De naam "Brussel"** komt oorspronkelijk van "Broekzele" (Latijn "Bruocsella"): dit betekent een gehucht ("zele") in natte gronden ("broek": **moeras**, drassig gebied). Het precieze historische begin van de stad is in nevelen gehuld: er was reeds bewoning in het neolithicum, en er zijn resten van Romeinse villa's gevonden in Ukkel en Anderlecht.

Klein stukje van de oorspronkelijke loop van de Zenne

Waarschijnlijk is er later een gehucht ontstaan rond een brug over de Zenne, bij het punt tot waar deze bevaarbaar was, aan een kruispunt van de handelsweg van Brugge naar Keulen. Het symbool voor Brussel is **de iris** omdat deze vroeger op de eilanden in de Zenne welig groeiden.

Geestelijk gezien zou dit kunnen betekenen dat Gods Woord door de eeuwen heen in deze regio wegzakte omwille van de onstabiele geestelijke bodem (een **geestelijk moeras?**). Kunnen we bidden dat de waterstromen de juiste bedding vinden en kunnen (weg)stromen zodat het moeras droog wordt en tot vruchtbare grond wordt?

Of: tot op de harde ondergrond boren en van daaruit palen heien en inkloppen waarop gebouwd kan worden? Voldoende geestelijke palen (= geestvervulde kerken naar Gods Woord) kunnen een enorm bouwwerk (van een hoofdstad en haar inwoners) dragen...

